

S-DHEA (1222)

Huom! tilattaessa S-DHEA (KL 1222) tehdään automaattisesti sekä S-DHEA että [S-DHEAS \(KL 3166\)](#). Molemmat tutkimukset laskutetaan.

Indikaatiot Ennenaikaisen puberteetin, lisämunuaisperäisen hyperandrogenismin ja lisämunuaisen steroidihormonisynteesin häiriöiden (3-beeta-hydroksisteroididehydrogenaasin puutos) tutkiminen. Steroideja erittävien lisämunuaiskasvainten diagnostiikka.

Näyte 1 ml seerumia

Säilytys ja lähetys Lähetys huoneenlämmössä, mikäli perillä seuraavana päivänä näytteenotosta. Pidempiaikainen säilytys pakastettuna, lähetys pakastettuna.

Menetelmä RIA

Toimitusaika 7 työpäivää

Viitearvot Aikuiset: 10.4 - 29.5 nmol/l

Lapset:

Vastasyntyneet: alle 43.3 nmol/l

1-6 v: alle 6.9 nmol/l

Tytöt:

Puberteetin vaihe II: alle 58.9 nmol/l

Puberteetin vaihe III: alle 65.9 nmol/l

Puberteetin vaihe IV: alle 58.9 nmol/l

Pojat:

Puberteetin vaihe II: alle 20.1 nmol/l

Puberteetin vaihe III: alle 22.2 nmol/l

Puberteetin vaihe IV: alle 25.3 nmol/l

Tulkinta Seerumin dehydroepiandrosteroni (S-DHEA) ja sen sulfaattikonjugaatti (S-DHEA-S) ovat heikkoja androgeeneja, jotka erittyvät pääosin lisämunuaisen kuorikerroksesta. DHEA:ta muodostuu myös vähäisiä määriä munasarjoissa ja kiveksissä. S-DHEA:n pitoisuudella on vuorokaudenaikavaihtelu ja aamuarvot ovat ilta-arvoja korkeammat.

Naisilla kohonneita S-DHEA-pitoisuuksia nähdään lisämunuaisperäisessä hyperandrogenismissa. Silloin usein myös S-Androstendioni ja S-DHEA-S ovat koholla. Kohonneita S-DHEA-arvoja nähdään myös PCO-syndroomassa. Hyvin korkea S-DHEA-pitoisuus voi viitata lisämunuaisen kasvaimen.

Lapsilla S-DHEA kohoaa adrenarken yhteydessä ja nousu yhdistyy puberteetin etenemiseen. Etenkin ennenaikaisessa adrenarkessa lisämunuaisperäiset androgeenit kuvaavat lisämunuaisperäistä kiihtynyttä hormonituotantoa. Lapsilla korkeita S-DHEA-tasoja nähdään lisämunuaisen steroidihormonisynteesin häiriöissä. DHEA-, pregnenoloni-, 17-hydroksipregnenoloni- tasojen nousu ja androstendioni- ja 17-hydroksiprogesteronipitoisuuksien lasku viittaavat lisämunuaisen 3-beeta-hydroksisteroididehydrogenaasin (3-Beeta-HSDH) puutteeseen.

Alihankinta Kyllä.

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi